reponi in minori et minori spatio. Angelus non in puncto positus
potest mouere continue acquirendo diuersas correspondentias in quolibet
instanti assignabili, et discrete per nouulas (?) acquirendo pro sua libertate

Quaestio 4a. Vtrum Angelus cum alio

naturaliter in eodem loco esse potest? Respondeo affirmative. Intelligitur de loco extrinseco
seu de spacio. Ita Vasquez 1a parte disp. 193 (?) cap. 4. Molina 1a parte
q. 52. art. 3. Valentia disp. 4. q. 3. puncto 4. Suarius 4. de An-
gelis q. no 4. Arriaga (?) 1a parte disp. 128. cap. 2. Beccanus 1a parte
tract. 3. cap. 8. q. 1a no 7. Probatur 1o facile quia sicut quilibet Angelus
non replet locum, quia non expellit naturaliter corpus ab eodem loco, quia nec expelle-
re alium Angelum. 2o. Deus et Angelus sunt in eodem spatio cum
Angelus sit aliquis et Deus in omnibus adsit in illo in quo angelus. quia
Duo Angeli esse poterunt ut naturaliter Angelorum natura integra legio
in corpore uno homine ut constat ex cap. 8 Lucae. Non potest tamen
et diuinitus unus Angelus esse in eodem loco intrinseco cum alio quia
unus res indiuisibilis, nec diuinitus potest duas entitates natura diuer-
sas modificare. Nec ex eo quod Angelus sit in eodem loco extrinseco cum
alio sequitur quod sit in illo angelo per illapsum, quia illapsus est proprius Dei
quia Deus est in rebus per illapsum ipsas res intime conseruando et in
illis operando quod non conuenit Angelus.

Rogabis an Angelus potest operari

in passum distans aliquo in quo est quin operetur per medium? Respondeo negative si lo-
quamur de operatione physica et reali, quia indistantia est conditio requisita ag-
entis creati ut dixi tract. 1o q. 5. At si sermo sit de operatione intentio-
nali probabile est posse Angelum demittere ex se speciem intentionalem (sicut
alter alteri loquitur per emissionem specierum quod probabile est) in alium An-

Angelum esse cum in spe illa sit spualis non pot recipi in medio corporali

Caput 4m.

De motu quo agitur ubi difinitivum.

Qta 1a. Utrum res spualis ut Angelus moveri possit per motum localem et motus recipiatur in ipso Angelo et an aliquis Angelus moveatur solus sive cum alio corpore sit. Th. affe. quod localiter moveatur docent Molina 1a. pte q. 53. art 1o. Valencia 1a pte disp. 4. q. 4. puncto 1. Arrubal. disp. 159. cap. 1. no 1. Suarius 4. de Angelis 12. ano 10. Becanus 1a. pte trac. 3. cap. 1. q. 6. no 2. et aliter II. nec sine errore oppositum dici pot. probatur, quia illa res dicitur proprie moveri localiter quae relicto uno loco seu spatio in quo erat acquirit aliud in quo non erat transeundo per medium: atqui ita moveri pot Angelus, ut pt ex Divino Luca cap. Recessit Angelus ab ea, i. a Virgine Matre: ergo movetur localiter.

Qd vo. recipiatur in ipso Angelo ille motus localis docetur a Molina 5a. et Suario 5a. cap. 13. ano 1. Arrubal. 5a. cap. 2. ano 9.: et probatur quia actio recipitur in subiecto in quo illius terminus recipitur atqui ubi Angeli recipitur in Angelo: ergo in Angelo recipitur actio productiva illius, sive aliquis Angelus solus sive cum alio corpore moveatur quia hoc non tollit quominus Angelus acquirat divisum ubi ab eo quod agit corpus illud cum quo sit movetur, ut alia agit divisum ubi a corpore cum quo sit movetur.

Qta 2a. Utrum motus Angeli sit continuus, an successivus et fiatur. Pl. neg. probatur quia si motus Angeli esset

foret [?] continuus et successivus deberet habere in se vere et realiter partes omnes aliquo modo inter se copulatas: sed illas non habet: ergo non est continuus. Probatur minor: quia illas sic non habet tres cum quibus ille motus identificatur: probo maiorem quia successio denotat secum necessario pluralitatem quarum una sit post aliam, continuitas vero copulationem predictarum inter se: ergo motus successivus et continuus habet vere et realiter partes. Movetur ergo Angelus continue solum virtualiter et per motum virtute continuum, ut patet ex 3a. dictis.

Quaestio 3a. Utrum motus Angeli possit esse discretus? Resp. aff. Ita Divus Tho. quem sequuntur Valencia 1. pe disp. 4. q. 4. puncto 1o. Becanus trac. 3. cap. 1. q. 6. no. 4. Arriaga disp. de angelis 1. cap. 2. Suarius 4. physicorum 20. no. 6. Probatur quia motus discretus dicitur est, ille qui est compositus ex pluribus motibus qui aliquo modo virtute est per aliquos continuis: et ille qui est compositus ex pluribus motibus instantaneis sibi invicem succedentibus, sed Angelus utroque modo moveri potest: ergo moveri potest motu discreto: probo 1am partem minoris, quia Angelus movendo se communiter movet se per illum motum virtualiter continuum: probo 2am partem quia Angelus in uno instanti potest deserere locum adequatum unum et acquirere alium, et in alio instanti alium etc. et tunc movebitur discrete per instantia: ergo utroque discrete moveri potest

Quaestio 4. Utrum motus Angeli possit esse ad locum distantem in instanti transeundo per medium, quod sit illius adequatus et locus? Resp. neg. Probatur facile quia si Angelus in instanti posset se ponere in loco distanti transeundo per medium adequatum, sequeretur esse in eodem instanti in duobus locis, nempe in medio et in=

extremo. sed hoc ratio repugnat: quia et aliud, prius non debet esse in medio quam in extremo, quando autem datur prius et posterius non est unum tantum instans. nec in luce solis cernitur oppositum, hoc enim non transit per medium aeris, sed per aggenerationem una ab alia in instanti producitur, quia lux quae est in hac aeris parte in alia prius fuerit, quam in illa, quod vero Angelus negat de extremo ad extremum transire non transeundo per medium certissimum existimo, quia aliud non bene intelligitur per ipsius ratione. Hoc de ubi. –

Finis VII. partis.

Pras 8a. de Situ

Q.o unica

Quid sit, et q̃modo distinguatr̃ situs ab ubi.

Caput 1m.

Quid sit Situs?

Q.o ẽ q̃d sit situs? R̃ hoc explicata fuerit in logica c. 9. de ubi et situ breviter D̃f. Situs ẽ dispositio corporis in se resultans ex loca= li p̃ium ubicatione. Est situs n̄is q̃dam rei situatæ q̃ semper d̃t ẽẽ corporalis, ut hr̃e p̃it ubi, q̃d h̃at p̃s q̃s situs disponat un̄ p̃it n.o pẽ dari situm in re spũali q̃ p̃ibus semper caret nec n. p̃it intelligi in Angelo sessio, statio, cubatio.

Unde colliges situm n.o ẽẽ h̃im externam seu superficiem corporis ambientis tali affectam nec relatiõem aliq̃m resultan= tem in re situata q̃ õia constat ex dictis in p̃ẽ 7. de ubi et ex dic= tis in logica c. 9. citato un̄ n.ẽ cur hic iter repetantr̃.

Caput 2m.

Q. pacto situs destinguatr̃ ab ubi?

Q.o ẽ ũ situs ab ubi virtute destinguatr̃ exclusive. D̃f. cũ ta Suarius disp 12 sect 1a. n.o 9. Conimbr. 8 cap. 9. q. 2. art. 1o. § discrimen Rub. de predicamento situs n.o 6. Ar. 1o. q̃a hoc distio ad=

426

dicta praedicamenta. 2º. quia situs rei divinitus potest separari ab ubi eiusdem entitatis cuius est situs. 3º. ubi est ratio quae consideratur ut ponens rem in loco per ordinem ad spatium: situs est ratio quae consideratur ponens rem in loco situando illius partes inter se quae dicat ordinem ad spatium secundum suam partem: ergo distinguuntur virtualiter et exclusive sicut actio et passio distinguuntur ex eo quod una per ordinem ad agens alia per ordinem ad passum consideretur.

Infers posse quod dari ubi definitivum et ubi rei spiritualis sine situ non posse tamen dari aliquem situm sine ubi ex hoc infert distingui plusquam virtute situm ab ubi, sicut ex eo quod detur actio sine passione non sequitur actionem distingui plusquam virtute a passione; dagnew non creatione eductiva quae sola infert passionem et de ubi inferente situm quale est solum circumscriptivum quae inter hoc virtualem distinctionem reperiri asseveramus.

Unde sicut impossibile est quod varietur ubi quin varietur saltem ratio situs, aequaliter quando homo sedens inmanet mutat ubi et mutat ratione situm quae colligi ratio distinctius ex eo quod disponat partes ubi alterius quod ubi alteri spatio conveniat. De divisione situs in suas species in logica citato. Haec de situ sufficiant.

Finis partis

Pars nona de duratione

Quaestio 1a

An sit et quid sit duratio

Caput 1m

An sit duratio.

Quaeritur an detur duratio quae constituat novam seriem praedicamentalem? Resp. affirmative cum pluribus quem contra sequuntur omnes. Probatur 1o quia duratio creata consistit ab extrinsecis et virtualiter quidam virtute distincta a re durante, sed haec distinctio sufficit ut constituat specialem seriem praedicamentalem, ut patet ex dictis tract. 3. ubi egimus de distinctione inter praedicamenta: ergo duratio constituit specialem seriem praedicamentalem.

Probatur 2o contra eo duratio non constitueret seriem praedicamentalem quia esset ens incompletum, ut patet quia virtualiter distinguatur ab existentia eiusdem rei quae existentia est quid incompletum: sed bene potest aliqua res identificari cum entitate incompleta et esse ens completum: ergo ista ratio nulla est. Probatur minor quia relatio quae scilicet datur in (?) naturali est ens incompletum et ponitur in praedicamento relationis ut omnes concedunt (ut dicemus de relatione in tractatu de ..., et tamen identificatur cum forma naturali quae est ens incompletum: ergo bene potest duratio esse idem cum existentia quae sit ens incompletum, et tamen ipsa duratio esse ens completum.

Caput 2m

Quid sit duratio.

Quaeritur in quonam sit ratio formalis durationis realis? Resp. esse in permanentia positivam cuiusque rei in suo esse seu existentia. Ita Suarez disp. 50. sect. 2. contra Conimb. praedicamento durationis art. 1o. Probatur quia duratio non consistit in negatione, relatione, et tempore sive mobilis: sed non apparet aliud in quo consistat nisi in permanentia illa positiva: ergo in illa constituenda est eius ratio formalis.

Probatur maior pro parte 1a quia duratio constituit seriem praedicamentalem: atque negatio seriem praedicamentalem constituere nequit: ergo duratio non in negatione. 2a

E illa relatio est realis e rationis : si 1m pertinet ad praedicamentum relationis : si 2m ad nihil : ergo duratio quae constituit unum speciale praedicamentum non est relatio. 3o duratio quae constituit hoc praedicamentum est quod est ad mensuram et ad alias durationes : sed tempus est mobilis non ita se habet : ergo non constituit durationem : ergo duratio non est negatio destructionis : nec relatio mensurae ad tempus : nec tempus ipsum est mobilis

Quaestio 2a.

De destinctione durationis ab existentia rei durantis

Caput 1m

Utrum duratio virtute destinguatur ab existentia rei durantis?

Quaestio opposita Dico affirmative : ita Suarius disp. 50. sect. 1a. no. 1. Valencia 1a. parte disp. 1a. quaestio 10. puncto 2. Vasquez 1a. parte disp. 36. no. 4 et 3a. parte disp. 72. no. 24. Ferreira lib. 12. physica cap. 1o. et 2. Probatur 1o. quia haec destinctio sufficit, et haec datur inter existentiam et durationem rei : ergo nil aliunde repugnat, ut non repugnat, imo opposita non est cur maior destinctio requiratur inter existentiam et durationem creaturae. 2o. sicut enim destinguitur duratio et, existentia quod destinguitur conservatio et productio : sed inter has datur tantum virtualis destinctio ut discimus in hac tractatione per ea s. de actione : ergo haec sufficit inter illas

Opposita sententiam sequuntur aliqui asserentes destingui realiter quasi sequentes Conimbricenses 4. physicorum 4. q. 3. art. 1o. et 2. Rubius ibidem trac. 1o. de tempore q. 4. no. 42. et Arriaga in praedicamento quando no. 16. et 17. Salas 1o. tomo trac. 7. disp. 2 no 122, quorum sententiam indico probabilem quia dicunt 1o. mensura debet destingui realiter a mensurato : sed duratio est mensura existentiae rei durantis : ergo debet destingui ab illa realiter. Respondeo 1o. negando Maiorem. patet non est contradictio esse aliquid sui ipsius ac proinde mensuram sui ipsius ut patet in visione beata quae se ipsam et alia attingit. Respondeo 2o. dando Maiorem et negando Minorem non est duratio est mensura sed per permanentia existentia ut supra dictum est.

Dices 2o. ubicatio per quam res correspondet spatio imaginario destinguitur realiter ab entitate ubicata : ergo duratio per quam res durans respondet tempori imaginario realiter ab entitate durante destinguitur. Respondeo negando consequentiam 1o. quia non intelligitur quomodo possit res incipiat correspondere diverso spatio imaginario sine mutatione reali in ipsa re, quia non datur mutatio in spatio quod est fixum, et debet dari in aliquo : at intelligitur optime quomodo

pacto res incipit correspondere diviso tempori imaginario sive aliqui sui mutaõi rea-
li q̄a mutaõ dari põt in tempore qd ẽ fluens. R. ad 1m. requirit dixisse sui
in re ubicatã: ad 2m. ñ requirit dixisse sui in re durante. 2o. q̄a ad producendum ubi
dari ratiõ q sive teõ ẽe requit: at ad producendam duraõem nedari destinctiõ (ut fa-
gitur) nulla apparet actio, sive qua nullus mõis produci põt.

Infertur hinc 1o. duraõem ñ ẽe mõum resultantem ex aplicaõe temporis 1i. mobilis ad rem durantem, q̄a licet ñ daretur 1m. mobile, adhuc illa res haberet suam duraõem intrinsicam. 2o. qm res cad reproducitur aperiré secum ñ põt aparere iterum, sed et eand duraõem intrinsicam; habet tamen põt mutatum ẽe eand, sicut 1o. divisum sicut relaõ qua pater respicit filium secundum a natu cad q respicit 1m. filium: et habetur ẽ rõ divisum q̄a respicit divisum terminum, sic igitur est illa duraõ rõ divisa ubi respiceret divisum tempus imaginarium

Caput 2m.

Utrum res in 1o. instanti dicatur habere duraõem?

Qo. ẽ utrum res in 1o. instanti suae duraõis dicatur durare? R. neg. ita Suarius disp. 50 sect. 2 nõ 9. Rubius 4. physicorum trac. 1o. de tempore q. 4. nõ 46. Ratio 1o. durare ẽ perseverare in ẽe accepto atqui res in 1o. instanti ñ dicitur perseverare in ẽe accepto: ergo nec dicitur durare. 2o. ista intelligitur a nobis producta per productionem, duraõ per conservaõem: sed in 1o. instanti ñ intelligitur conservaõ ut diximus supra pẽ 5. de fletõe: ergo nec intelligitur duraõ. Unde res instans nec mutatum ẽe dicitur proprie durare.

Oppositum videntur docere Conimb. 4. physic. q. 3a. art 1o. fundamentum ẽe põt q̄a duraõ quae ẽ genus summum huius praedicamenti ẽ qd cõe ad duraõem indivisibilem et divisibilem: ergo in 1o. instanti dicitur res durare saltem per duraõem indivisibilem: ergo falso dicitur oppositum. R. negando ãis duraõ n. q ẽ genus summum huius praedicamenti ẽ qd cõe ad duraões tantum divisibiles, q̄a ẽ permanentia in esse

1128

q. nec corrrespondet tempori imaginario divisibili.

Collige hinc etiam non dici durare rem in 1.o instanti, imo nec in alio quolibet instanti assignato intra partes temporis seu durationis, si tale instans sumatur nude et praecise sine sua relatione ad partes temporis. quod ipse dicitur est durare. sicut dum dicitur durare in pluribus [illegible], quo sensu esse sequenti sine illo instanti copulativo. [illegible] alia quae [illegible] fieri possint in his exponenti si tenendo doctrinam traditam de distinctione productionis et conservationis in 3.a parte huius tract. Unde sicut conservatio incipit immediate post 1.m instans in quo data fuit productio, sic duratio Angeli [illegible] incipit immediate post 1.m instans in quo datur illius existentia.

Q.o 3.a

De varijs durationibus

Caput 1.m

De duratione permanente.

Lata 1.o [illegible] duratio permanens creata detur in rebus[?] excito quaestionem de duratione permanente creata, quia de increata s. de aeternitate Dei loquor in tract. 12. Negat igitur affirmative cum omnibus scolasticis contra Aegid. 3. Metha. 12. q. 12. et alios. Suarez disp. 50 sect. 5 non [illegible] sequens 1.a parte disp. 32. cap. 3. Molina 1.a parte q. 10 art. 1 disp. 1.a [illegible] in rebus incorruptibilibus [illegible] in Angelo, in caelo [illegible] nulla datur varietas neque successio: quae illarum vera duratio est permanens, quae habeat obliquam successionem. [illegible] concedi[?] ab adversarijs

Ho'stia q.a durāo n. distinguitr ab exa rei durantis: g.o si exa rei ē pmanens sine aliq̄ successiōe, durāo illius sine successiōe pmanens erit.

Responsio: Ig.r angelus ē ens reale ? nō, l.o hēt durāōēm pmanentem sine successiōe ? Resp.o affir.e ita sentit com.ie Pbr. q.a eat exāo q.e debet

Redit ēē angelo pāt existere sine ulla intrinseca variāōe & successiōe: g.o erit īmensio sine successiōe. Pbo āns exāo existendo ad hue identificati madati cū ead. ēēo q. ut ēstat ex 1a. qa. ē pmanens sine successiōe. s.t qa hēt ptes post ptes extentus: g.o et exāo existendo existeres denominati ēmensio hēbit durāōēm pmanentem qa hēat aliq̄ successiōēm.

Opposita sīa patrocinatr Divus Bonaventura in 2o. destinct. 2o. q. 3. art. 1o. ẽq. opponers 1o. si durāo angeli illa n. ēēt successiva in tali durāōe sit durans ẽ. temporis diffēa scilicet fuisse, ēē, fore, aepin ipsa coexisteret pterito, pnti, & futuro: sed hoc ē falsum: g.o et illud. Pbo min. q.a si durāo angeli hēret sit fuisse, ēē, fore, impossibile ē desinere ēē, q.a qd fuit nec.o fuit, qd ē nec.o ē, qd futurum ē nec.o futurum ē: atq nulla res creata hēt nec.o ēēntiam: g.o durāo angeli n. hēt illas ẽ. temporis differentias.

Resp. cum Forzegua supra & ad rōēm Suarius supra nō 21. & Vasquius supra & q.o ūō regardo Mai n. ēē datur in durāōēt intrinsica angeli fuisse, q.a in exa angeli nēt extrait p̃ree ...tum fore, q.a in exa angeli nēt accedit denovo: sed tm dari ēē. Vr sit dicitur angelus fuisse, q.a qn in se variaret respondit rebus in tempore pterito, & dicitur fore, q.a sine sui variāōe coexistat rebus in tempore futuro. Neq ex eo qd hēat totum

1129

, suum ẽẽ sit, d. sit seqr necio ẽẽ, cum hẽat ẽẽ dependens a volũta-
te Dei, q. pot̃ valde suspendere ɔcursum, d. Angelum anihilare. nec
seqr ẽẽ in pot̃ã ad existiam crastinam q. hoc ẽxtiã ẽ diversa ã q̃
erit crastina, d. q̃ fuit heri era.

Oppones 2o: si duraõ Angeli ñ ẽẽt ex-
cessiva, ñ pot̃ unus angelus durare magis q̃m aliud. sd hoc ẽ fal-
sum: ergo ẽ excessiva. Pbo min. q̃a si Deus creet hodie duos An-
gelos, d. post dies octo alterum illorũ anichilet, et post mensem alterum, hic 2us magis durabit q̃m 1us et videtr clarum: ergo unus
Angelus pot̃ durare magis q̃m alius.

R. distinguendo mai. ñ pot̃ unus
angelus durare magis q̃m alius hoc ẽ ñ pot̃ hẽrẽ maiorem duraõm
intrinsicam sibi ɔrado mai.; ñ pot̃ p̃ suam duraõm intrinsicam
correspondere longiori duraõi extrinsicã vel longiori tempori extrin-
sico nego mai. Deinde nego min. supposita distinctioẽ. Ad illius p-
baõm admissa suppositioẽ dico 2m Angelum dici plus durare
p̃ rũn ad tempus maius seu [illegible] extrinsicum; ñ vo acceptum in
se sm duraõm sibi intrinsecam, hanc ñ habuit sit post 1m instans
ut suam habuit 1us angelus, q. minori tempori extrinsico correspondit.

Qa 2a: an detr duraõ p̃manens
et in rebus corruptibilibus vg in igne, aqua etc. R. affe cũ Su-
arius supra sect. 7. nõ 2. d. Vasques supra disp. 36. Pbr q̃a isto
res corruptibiles vg ignis, aqua, lapis, sunt etiã p̃ manentes: sed dura-
ões ñ distingunt a rebus q̃les sunt duraões: ergo sunt duraões p̃ma-
nentes in suo ẽẽ. Nec obstat qd in igne vg (qd et visitr in viventibus)

prabii sit intrinseca aut saltem intrinseca, amissio et acquisitio potentiae quae quilibet
prout habuit durationem permanenter quaedam fuit et tunc habebit dura-
tionem prout est acquirenda, nec datur aliqua actualis quae habeat esse permanen-
ter

Rogabis 2.° an duratio rei spiritualis incorruptibilis et duratio rei corruptibilis specie distinguantur. Duratio rei incorruptibilis appellatur aevum, duratio rei corruptibilis appellatur tempus, quo-
niam non quod sit aliquis motus qui mensuret durationem appellatam aevum, sed
quia ista aevi facit rem durantem permanere. Respondetur igitur affirmative, quia res
incorruptibilis et corruptibilis differunt genere: sed aevum est duratio
incorruptibilis, et motus aevi est duratio corruptibilis, ergo differunt ge-
nere.

Oppositum nostrae conclusioni tenet Benedictus
Pereira lib. 12. physic. cap. 3. et Fonseca 5. Methaph. c. 13. q. 12. sect. 3. § ...
Dices 1.° quaedam animantia quae sunt corruptibilia habent longiorem dura-
tionem quam alia, ut corvus et cervus, quam homo: ergo durationes eorum non sunt
indivisibiles et permanentes, sed successivae siquidem quaedam sunt aliis longiores.
Respondetur distinguendo antecedens, iuxta doctrinam traditam supra; Respondetur distinguendo ...

Dices 2.° idem homo habet multas aeta-
tes, scilicet pueritiam, iuventutem, adolescentiam etc.: sed hae aetates veniunt
successive per varias durationes: ergo idem homo habet varias durationes et unam
successivam. Respondetur illas denominationes variarum aetatum esse unius durationis
acceptae cum variis dispositionibus quae sumuntur illae denominationes. Unde
nego Minorem. Non aetates veniunt per varias durationes, sed eadem duratio va-
rie denominatur per varias dispositiones. Hoc tamen non tollit quominus in
quolibet indivisibili duratione dentur aliquae mutationes successivae tanquam
in subiecto, quae in illa producuntur successive aliquae scilicet accidentales, ut in
lapide calor et frigus in intra ... ut ...

2130

Caput 2m.

De duratione successiva s. de tempore.

Q.o 2a. Q. detur duratio successiva sive tempus? De tempore diximus in anacephaleosi physicorum lib. 4. cap. 10. q. 1a. 2. et 3. hic pro temporis brevitate de tempore breviter aliqua attingemus. Resp. igitur ass.e itas. arius disp. 30. sect. 6. n. 13. Conimb. 4. physicorum c. 14. q. 1a. art. 1. Prob. facile q.a omnis res realis existens habet realem durationem sibi proportionatam intrinsecam: sed dantur quaedam entia realia successiva: q.o datur duratio realis successiva quae appellatur tempus ab omnibus philosophis; sicut n. etiam res successiva non ita durat ut tota omnino permaneat in tota mora suae durationis, sed ita ut pars post partem adveniat, sic illius duratio non habet permanentiam stabilem sed fluentem.

Rogabis tamen cuius naturae sit haec successiva duratio. Resp. esse durationem solius motus successivi ita plures s. Metaph. 13. Prob. q.a duratio successiva solum reperitur in ea entitate cuius esse successivum est: atque solius motus etiam successiva est: q.o solius motus duratio successiva est.

Opponens tamen non solum etiam motus successiva est: q.o non solus motus habet successivam durationem. Prob. ant. q.a omnis terminus qui producitur per motum habet etiam successivam: sed terminus motus non est motus: q.o non solum etiam motus successiva est. Prob. mai. q.a illa entitas habet successivam essentiam quae habet q. extra sui partes post alias dum totus fit: atque omnis terminus successivi motus ita se habet ut patet in calore q. producitur per calefactionem successivam: q.o omnis terminus qui producitur per motum habet etiam successivam.

R. negando a'ns ad illius productionem requiri.

ad istius productionem destinguo Mai. 3ado deentitate q. ita est prius p se requ-
iri deentitate q. ita prius sit p causas, q. pacto se het calor, p quem
contrarij &c. eoe uirtutis deuitatem in agente n. producti totus sit; cum si
n. haberet contrarium in instanti et tunc produci posset totus sit. Et sic
posset adhuc ab eo produci, si tn. eet ad totus successiuus ree deuenibus sit
produci posset et inde negas pit restea doa.

Oppones 2o. si duratio successiua siue
tempus eet duratio motus destingueretur uirtute tm. a motu: sed hoc
falsum: q. d aliud. Pbo Min. q. sequeretur instantia d, mutata ee non
se n. destingui, ayin idem ee instans atq mutatum ee. R. facile 3-
cedendo Mai. d. negando Min. ad illius probationem 3ado instans reale et
uirtute ee destinctum a mutato ee reali, q. destinctio sufficit ut diuersis
nominibus appelentur ut pit in actione d passione, in ubi d si-
tu etc.

Hinc e qd eo idem non motus, q non
fit in uiginti 4. horis, posset fieri in duodecim horis si loqualiter
duplicata celeritate moueatur: et in quadraginta octo horis si duplo
tardius moueatur ab eod ad idem punctum cum in neutro uer-
ta sit duratio seu tempus intrinsecum in singule motui ut optime
notat Suarius supra sect. 9. aro 4. ita q. sit dicitur motus uelo-
cior q. a uelocius transit breuiori tempori imaginario: dicitur tardior
qr tardius imaginario tempori deatuiori correspondet.

Per hec doa explo, q. a si Deus pro-
duceat se solo calorem etc. in subto p actionem q integram horam du-
ret iterum pateret p eand actionem in dimidia hora eund producere

calorem, ut supponitur aeque ab omnibus; actio seu motus calefacti-
onis in 1º eventu erit tardior, in 2º velocior ut patet: et tamen habebit
in 1º eventu plures partes quam in 2º, aequivalebit in utroque eandem
titatem, et consequenter eandem durationem. Resp. tamen quod partes illius actionis identi-
ficantur cum partibus caloris: atque calor est idem ut supponitur; aequiva-
lebit plures partes quam producitur in hora, quam quando producitur in media hora
quo sensu actio plures partes habebit. Quod igitur dicitur in motu cale-
factionis dicendum est in motu lationis, scilicet quod motus idem quando est
tardior easdem partes habeat magis tamen explicatas et disjunctas, quando vero
est velocior easdem habeat partes magis compactas et conjunctas, et semper easdem aequivalens
eandem intrinsecam durationem.

Caput 3m.

De duratione quae praeteriit posse divinitus reddire.

Dico 1º esse potest: duratio permanens quae praeterijt potest divinitus
reddire: et hoc coincidit cum ea quae petit: an idem numero possit di-
vinitus reproduci quam a nobis affirmative pro explicata fuit tom. 1º q. 3. q.
3. d. cap. 4.

Dico 2º duratio successiva quae praeter-
it potest iterum divinitus reddire s. tempus intrinsecum quod praeter-
ijt potest divinitus iterum reddire probabilius affirmativo da Conimbricenses
ultima degeneratione et Suarez disp. 50. sect. quarto cum antiquioribus
Probatur quod Deus potest producere iterum eandem indivisibilem actionem quam
producerat Angelum quem supponimus annichilatum: quod et eandem
actionem successivam quam produxerat successive calorem, quo dicitur quod Deus
potest actionem illam indivisibilem conservare per integram horam: quod translata

de media hora pōt illā suspendere et iterum reducere.

Opposita sñia defendit a Dino Th.
quem sequitur Vasquez 1a. p. disp. 33. cap. 3. Torquata Metaph. 15. q. 3
sect. 1a. 2. 3. et 4. pqu sic pergrabis si idem tempus pōt dimi-
nitus reddere, pōt totus unius annus intra unius horæ spatium coar-
ctā, qd̃ satis absurdum ee p̄ se pāt. Sed seq̄lam gᵃ. motus, cuius
durōo ē tempus pāt in infinitum ee velocior et velocior: ḡ. ptrictea
velocitate fieri ut motus q erat unius anni fiat unius horæ.

Concedendo seq̄lam q. n̄ ē absurda, sicut
absurdum n̄ ē qd̃ calor q pductus fuerat p calefactionem unius horæ
pducat p calefactionem unius quadrantis, nec absurdum ē qd̃ qntitas p-
manens cubitalis ll̃s replicet ad magnitudinem unius digiti. Adverten-
dum tn̄ ē in eo eventu qd̃ totam unius anni durōo in una hora
reduceretur, cum motum ī effectum annum in rōe mensuræ, qᵃ. annus
sic c̄stitutus excepto dierum n̄ c̄stantium certis horis etc. ita ordina-
tis ut quadam hora aliam succedat etc. Erit tn̄ ibi tota durōo unius
anni sicut si qntitas p manens longitudine unius leucæ reducat adeo
sub longitudine unius pedis eat retinebit pēs, n̄ erit tn̄ eat mensu-
ra ad mensurandum illud spatium unius leucæ.

Colliges 1o. illud dictum scilicet invocab-
ile tempus l, intelligi de tempore imaginario l, si de reali accipiat intelligi
in ordine ad vires n̄ras, qᵃ idem reale tempus revocari nequit. Colliges 2o.
ex eo qd̃ hora eat, iterum post duos dies reduceretur n̄ seq n̄ ee tem-
pus illius horæ c̄tinuum, eēt cn̄ illius pēs c̄tinue tam in hora
pducta qm in hora reducta ut eēnt pēs qntitatis p manentis p'ma-
nes si iterā reduceretur sit corrupta.